

Asia: 1/41/2016

Lausuntopyyntö yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanotyöryhmän (TATTI) mietinnöstä ja työryhmän ehdotuksesta hallituksen esitykseksi uudeksi tietosuojalaiksi

1 luku. Yleiset säännökset

Yleiset kommentit

Svenska litteratursällskapet i Finland rf ger tillsammans med Suomalaisen Kirjallisuuden Seura ry följande utlåtande med anledning av betänkandet av arbetsgruppen för genomförande av den allmänna dataskyddsförordningen (TATTI) och arbetsgruppens utkast till regeringsproposition med förslag till ny dataskyddslag:

Arbetsgruppens utkast till dataskyddslag äventyrar i sin föreslagna form verksamheten för finländska kulturarvsorganisationer (arkiv, bibliotek, museer, konstmuseer), eftersom lagen inte beaktar de särdrag som är förknippade med insamling, bevarande och tillgängliggörande av kulturhistoriskt material.

EU:s dataskyddsförordning möjliggör i sig ett nationellt spelrum. Detta spelrum bör utnyttjas fullt ut, också i fråga om de i förordningen avsedda särskilda kategorierna av personuppgifter, eftersom rädslan för sanktioner kan leda inte bara till alltför långtgående visnings- och åtkomstbegränsningar utan också rentav till nedmontering av sådana gemensamma tjänster som producerats med offentlig finansiering. Av detta följer att det kulturhistoriska material som bevaras minskar. Om det endast är tillåtet att bevara information om offentliga personer, återstår endast ”den officiella historieskrivningen”, och då riskerar det finländska livets mångfald – folkminnen, lokalhistoria, vardagens historia, etniska minoriteter och marginalgrupper – falla i glömska.

Samtidigt som utkastet till dataskyddslag äventyrar kulturarvsorganisationernas verksamhet, förtar det även verkan av undervisnings- och kulturministeriets projekt för öppen vetenskap och forskning (Avoin tiede ja tutkimus), vars mål är att Finland ska bli ett ledande land när det gäller öppenhet i vetenskap och forskning och att de möjligheter som den öppna vetenskapen ger ska utnyttjas i stor utsträckning i samhället. Exempelvis har kulturutskottet i sitt färskaste betänkande (KuUB 13/2016 rd) konstaterat att publiceringen av referensuppgifter om arkivmaterial på nätet märkbart skulle öka

möjligheterna att få insyn i och tillgång till det kulturarv som samlats in med hjälp av offentliga medel.

För att lösa ovannämnda problem föreslår vi att arbetsgruppens lagutkast kompletteras och ändras enligt följande.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

2 luku. Käsittelyn oikeusperuste eräissä tapauksissa

Yleiset kommentit käsittelyn lainmukaisuutta koskevasta 3 §:stä.

Vi föreslår att det i lagförslaget tas in en paragraf som gäller behandling av personuppgifter i kulturarvsorganisationer:

Behandling för arkivändamål av kulturarvsmaterial som innehåller personuppgifter samt behandling av referensuppgifter om kulturarvsmaterial som innehåller personuppgifter är uppgifter av allmänt intresse och utgör således sådan grund för behandling som avses i artikel 6 e i dataskyddsförordningen alltid när

- 1) Insamlandet, bevarandet och tillgängliggörandet av kulturarvsmaterial, såsom exempelvis handlingar, föremål, trycksaker, konstverk, naturvetenskapligt material, bilder och audiovisuellt material, dokumentationsmaterial, enkätmaterial samt referensuppgifter för sådant material är en lagstadgad eller stadgeenlig uppgift för det bibliotek, arkiv eller museum som är registeransvarig,
- 2) den registeransvariges arkivverksamhet grundar sig på en offentligt tillgänglig plan,
- 3) de lagrade uppgifterna till väsentliga delar är tillgängliga för forskare och andra som behöver dem, och
- 4) tillgången till personuppgifter begränsas och uppgifterna endast lämnas ut till dem som har rätt att behandla dem.

I 1 § avsedda bibliotek, arkiv och museer får med stöd av artikel 9.2 j i dataskyddsförordningen även behandlas sådana särskilda kategorier av personuppgifter som avses i artikel 9 i denna förordningen.

Bibliotek, arkiv och museer som är registeransvariga och som har i denna paragraf avsedda grunder för behandling av personuppgifter får även behandla sådana uppgifter inbördes och i gemensamma system.

Yleiset kommentit erityisiä henkilötietoryhmiä koskevasta 5 §:stä ja rikostuomioita ja rikkomuksia koskevasta 6 §:stä.

-

Tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamiseen lapselle sovellettavan ikärajan tulisi olla:

-

Ikärajaa koskevat perustelut

-

3 luku. Valvontaviranomainen

Yleiset kommentit suullista käsittelyä seuraamuslautakunnassa koskevasta 16 §:stä

-

Muut yleiset kommentit valvontaviranomaista koskevasta 3 luvusta.

-

4 luku. Oikeusturva ja seuraamukset

Yleiset kommentit käsittelyn viivästymistä koskevasta 23 §:stä.

-

Tulisiko yleisen tietosuoja-asetuksen 83 artiklan mukaisia hallinnollisia sakkoja voida kohdistaa myös viranomaisiin ja julkishallinnon elimiin?

-

Perustelut

-

Mikäli vastaus hallinnollisten sakkojen kohdistamista viranomaisiin koskevaan kysymykseen on ei, pyydetään esittämään näkemys vaihtoehtoisesta seuraamusjärjestelmästä.

-

Muut yleiset kommentit oikeusturvaa ja seuraamuksia koskevasta 4 luvusta.

-

5 luku. Tietojenkäsittelyn erityistilanteet

Yleiset kommentit henkilötietojen käsittelyä journalistisia, akateemisen, taiteellisen tai kirjallisen ilmaisun tarkoituksia varten koskevasta 27 §:stä.

-

Yleiset kommentit tieteellisiä ja historiallisia tutkimustarkoituksia sekä tilastollisia tarkoituksia varten tapahtuvaa käsittelyä koskevista poikkeuksista ja suojaustoimista

Vi föreslår att 33 § preciseras enligt följande:

När personuppgifter behandlas för arkivändamål av allmänt intresse kan man vid behov göra undantag från de rättigheter som avses i artiklarna 15–21 i dataskyddsförordningen förutsatt att

- 1) insamlandet, bevarandet och tillgängliggörandet av kulturarvsmaterial är en lagstadgad eller stadgeenlig uppgift för den juridiska person som är registeransvarig,
- 2) den registeransvariges arkivverksamhet grundar sig på en offentligt tillgänglig plan,
- 3) de lagrade uppgifterna är till väsentliga delar tillgängliga för forskare och andra som behöver dem, och
- 4) tillgången till personuppgifter begränsas och uppgifterna endast lämnas ut till dem som har rätt att behandla dem.

Vi föreslår att propositionen kompletteras med följande paragraf:

Publicering av uppgifter på nätet

Bibliotek, arkiv och museer vars lagstadgade eller stadgeenliga uppgifter omfattar bevarande och tillgängliggörande av kulturarvsmaterial har rätt att på nätet lämna ut eller tillhandahålla sådana uppgifter som de har i sin besittning och som är nödvändiga med tanke på materialets tillgängliggörande. Uppgifter som avses i artikel 9 i dataskyddsförordningen får göras tillgängliga, om detta står i proportion till det eftersträvade syftet och rätten till skydd för personuppgifter tillgodoses till väsentliga delar.

När ett i 1 mom. avsett bibliotek, arkiv eller museum till följd av personuppgifternas stora antal uppgifter, uppgifternas ålder eller någon annan liknande orsak inte kan förutsättas inhämta samtycke av den registrerade, har den registeransvarige rätt att på nätet lämna ut eller tillhandahålla kulturarvsmaterial till den del offentliggörandet av materialet behövs för arkivändamål av allmänt intresse och förutsatt att de registrerades rättigheter inte kränks oskäligt. Uppgifter som avses i artikel 9 i dataskyddsförordningen får göras tillgängliga, om det står i proportion till det eftersträvade syftet och rätten till skydd för personuppgifter tillgodoses till väsentliga delar.

Vi föreslår att man i 31 §, som gäller undantag och skyddsåtgärder som gäller behandling för vetenskaplig och historisk forskning samt statistikföring, slopar den sista delen av satsen i 4 punkten ”och verksamheten även i övrigt bedrivs så att uppgifter om bestämda personer inte röjs för utomstående”.

Vi föreslår att propositionen kompletteras med följande paragraf:

Arkivering och återanvändning av forskningsmaterial

För arkivering och återanvändning av forskningsmaterial som innehåller personuppgifter finns, förutsatt att bestämmelserna i 31 § uppfylls, sådana grunder för behandling som avses i artikel 6 e i dataskyddsförordningen, om

- 1) personuppgifterna används och lämnas ut enbart för historisk eller vetenskaplig forskning eller för något annat sakenligt ändamål,
- 2) det finns en ansvarsperson eller en grupp som ansvarar för forskningen,
- 3) den fortsatta användningen av personuppgifter grundar sig på en tillbörlig forskningsplan, och
- 4) tillgången till personuppgifter begränsas och uppgifterna endast lämnas ut till dem som har rätt att behandla dem.

Muut yleiset kommentit tietojenkäsittelyn erityistilanteita koskevasta 5 luvusta.

-

Laki rikoslain 38 luvun 9 §:n ja 10 §:n 3 momentin muuttamisesta

Yleiset kommentit tietosuojarikosta koskevasta 9 §:stä.

-

Muut mahdolliset kommentit

Muita huomioita työryhmän mietinnöstä ja ehdotuksesta hallituksen esitykseksi

-

Lång Jonas
Svenska litteratursällskapet i Finland